

UNIQUE ITEMS IN TRANSLATION: TRANSLATING "AND" FROM ENGLISH INTO CROATIAN

Lucija Vrhovski

Sažetak

Prijevodni proces podrazumijeva različite, često nesvjesne, kognitivne procese. Pod utjecajem jezika izvornika, prevoditelji mogu odabrati prijevodna rješenja slična izvorniku i zanemariti druga, manje očita, ali potencijalno bolja rješenja. Cilj je ovog rada, nastalog na temelju autoričinog diplomskog rada, testirati hipotezu o „jedinstvenim jedinicama“ (Tirkkonen-Condit 2002) na primjeru prevođenja engleskog veznika „and“, čiji se mogući hrvatski korespondenti „a“, „pa“ i „te“, mogu smatrati jedinstvenim jedinicama, tj. jezičnim jedinicama specifičnima za ciljni jezik. Upotreba navedenih jedinica u zadatku prevođenja s engleskog na hrvatski jezik uspoređuje se s njihovom upotrebom u jednojezičnom cloze testu na hrvatskom jeziku. U ovom se radu također ispituje utjecaj prijevodne vještine i vremenskog ograničenja na zastupljenost jedinstvenih jedinica u prijevodu. Istraživanje se provodi na dvjema grupama studenata diplomskog studija Anglistike: studentima prevoditeljskog smjera i studentima ostalih smjerova. Sukladno očekivanjima, hrvatske jedinstvene jedinice manje su zastupljene u prijevodu nego u usporedivom jednojezičnom zadatku. U prijevodnom zadatku, ispitanici s višom razinom prijevodne vještine češće upotrebljavaju jedinstvene jedinice. S druge strane, vremensko ograničenje negativno utječe na zastupljenost tih jedinica. Rezultati ovog istraživanja omogućuju bolji uvid u razumijevanje prijevodnih univerzalija, ali i nesvjesnih kognitivnih procesa prisutnih tijekom prevođenja, što se može pokazati važnim za obrazovanje prevoditelja.